

Частина 1
УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА

Завдання 1–20 мають по п'ять варіантів відповіді, серед яких лише один правильний.

1. Рядки

*Ой козаки, ви, біднії невольники!
Кажу я вам, добре дбайте,
В городи християнські утікайте*

є у творі, де згадане свято

- А Різдво
- Б Великдень
- В Івана Купала
- Г Стрітіння
- Д Коляда

2. *Жіноча помста, човни* — образи, які трапляються в сюжетах творів

- А «Повість минулих літ», «Енеїда»
- Б «Слово про похід Ігорів», «Наталка Полтавка»
- В «Ой летіла стріла», «Катерина»
- Г «Дума про Марусю Богуславку», «Чорна рада»
- Д «Чи не той то хміль», «Зачарована Десна»

3. *«Порвати кайдани» й «окропити волю вражою кров'ю»* закликає автор, діяльність якого пов'язана з

- А Братством тарасівців
- Б Кирило-Мефодіївським братством
- В Покутською трійцею
- Г Руською трійцею
- Д Київською школою поетів

4. Першу назву *«Сотник Шрамко і його сини»* мав твір, який є за жанром

- А соціально-психологічним романом
- Б історичною повістю
- В соціально-побутовою повістю
- Г історичним романом-хронікою
- Д історичним романом у віршах

5. Художніми образами *осінніх хмар, золотої весни, барвистих квітів, посіяних на морозі, крутої крем'яної гори* наповнений ліричний твір, автором якого є

- А Лариса Косач
- Б Іван Франко
- В Микола Вороний
- Г Олександр Кандиба
- Д Максим Рильський

6. Шарж у журналі «Глобус» зображує автора, який створив образ

А загірної комуні
Б майстра корабля
В залізної руки города
Г невизнаного пророка
Д письменника-маргінала

7. Персонаж філологічного водевілю Миколи Куліша після всіх дискусій обрав собі прізвище

А Боруля
Б Беруля
В Мазайленко
Г Мазенін
Д Мазайло-Квач

8. У рядках української письменниці Оксани Забужко

*Опливає свіча, як душа, о мій Фаусте бідний,
Опливають в свідомості обриси рідних облич...
Ці шорсткі фоліанти гортай і гортай, аж набридне, —
І совою Мінерви у вікна вдивляється ніч*

є образ, суголосний із твором

А сонячного кларнетиста
Б поета-неокласика
В барда національного відродження
Г співця донецького краю
Д витязя молодії української поезії

9. На місці пропусків у наведеній цитаті: «І ..., й ..., і прихильники ..., попри їхнє повсякчасне протистояння й очевидну незбіжність естетичних концепцій, прагнули модернізувати українське письменство, відійти від реалістичної життєподібності й виполоти тобілевичо-старицькі бур'яни» мають бути слова

А неокласики, авангардисти, романтики вітаїзму
Б реалісти, романтики, сонячного кларнетизму
В класицисти, експресіоністи, літератури соцреалізму
Г романтики, імпресіоністи, дисидентства
Д символісти, футуристи, бароко

10. Слова Т. Шевченка «Нема на світі України, / Немає другого Дніпра, / А ви претесея на чужину / Шукати доброго добра» стосуються життєвої ситуації

А Івана Палійчука
Б Івана Дідуха
В Івана Іскри
Г Івана Шрама
Д Івана Брюховецького

11. Біблійний афоризм *«Не судіть, то й судимі не будете»* суголосний з основною проблемою всіх творів, ОКРІМ
- А «Катерина»
  - Б «Чорна рада»
  - В «Маруся Чурай»
  - Г «Сом»
  - Д «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»
12. Тема служіння митця народів поєднує твори
- А «Мина Мазайло», «Наталка Полтавка»
  - Б «Зачарована Десна», «Лісова пісня»
  - В «Intermezzo», «Маруся Чурай»
  - Г «Модри Камень», «Я (Романтика)»
  - Д «Моя автобіографія», «Три зозулі з поклоном»
13. Етюд Шопена як художній образ використано у творі, ключовими концептами якого є
- А освіта, українізація, прізвище
  - Б талант, сродна праця, покликання
  - В традиційність, світогляд, еміграція
  - Г незалежність, боротьба, братерство
  - Д фемінізм, гендерна рівність, мистецтво
14. Рядки *«Якими словами на самоті мовчимо»* належать авторіві
- А Олександрові Олесю
  - Б Ліні Костенко
  - В Василеві Голобородьку
  - Г Іванові Драчу
  - Д Андрієві Малишку
15. «Лугосад», «Пропала грамота», «Нова дегенерація», «ГЕРАКЛІТ» — літературні об'єднання, учасниками яких були представники
- А класицизму
  - Б романтизму
  - В реалізму
  - Г необароко
  - Д постмодернізму

Проаналізуйте художній твір і виконайте завдання 16–20 до нього.

-----

*Ой заспівай, Іваночку, якої умієш,
А я тобі заспіваю, що не зрозумієш.*

*Ой Марічко солоденька, чічко розмаїта,
Коби ми сі полюбили хоть одного літа.*

*Згадай мене, Іваночку, два рази на днину,
А я тебе ізгадаю сім раз на годину.*

*З солодкої ябліночки вже опав цвіточок
Ми ся двоє полюбили з маленьких літочок.*

*Ой пішов я в полонинку, в полонинці чічка,
Ой що робиш-поробляєш, чорнява Марічко?*

*Ой прибїгла з полонини білая овечка,
Люблю тебе файна любко тай твої словечка.*

*Співаночки мої милі, де я вас подію,
Чи може, вас, співаночки, горами посію.*

16. Образи Іваночка, Марічки постають у творі, де діють персонажі

- А** Палагна, ватаг
- Б** Килина, Лісовик
- В** Маруся, мандрівний дяк
- Г** Марися, повірений
- Д** Леся, козак-характерник

17. За жанром цей твір є

- А** віршем
- Б** баладою
- В** думою
- Г** коломийкою
- Д** сонетом

18. У перших трьох строфах є всі художні засоби, ОКРІМ

- А** епітета
- Б** асонансу
- В** інверсії
- Г** оксиморону
- Д** риторичного звертання

19. У рядках

*З солодкої ябліночки вже опав цвіточок
Ми ся двоє полюбили з маленьких літочок*

є образ, який використав як присвяту до новели

- А** Микола Фітільов
- Б** Тарас Шевченко
- В** Юрій Яновський
- Г** Іван Франко
- Д** Григір Тютюнник

20. Провідним засобом мовної виразності в поданому творі є

- А** повтор присудків
- Б** нагромадження епітетів
- В** художнє перебільшення
- Г** наявність анафори
- Д** зменшено-пестливі форми

У завданнях 21–24 до кожного із чотирьох фрагментів інформації, позначених цифрами, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у бланку А на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви).

21. Увідповідніть прототипи персонажів із уривками з творів, у яких вони фігурують.

Прототип

- 1 Василь Гнидка
- 2 сім'я Мазурів
- 3 Карпо Тобілевич
- 4 Михайло Тютюнник

Уривок

- А** «Сини пополуднували й пішли знов до роботи, а старий Кайдаш все працював. Вже сонце низько спустилось над лісом, а він і не думав полуднувать».
- Б** «Як той сич насуплений, стояв він нарізно всіх, звисивши на груди важку голову, у землю потупивши очі, тільки коли-не-коли з-під насуплених брів посилав на людей грізний погляд...»
- В** «Зовсім одурів старий: [...] сина, замість того щоб привчать до хазяйства, віддав у службу — байди бить!.. Тепер не ті часи, з твоєю наукою далеко не заскочиш. І все то дворянство наробило».
- Г** «Боязко й недовіжливо відчинилися двері. Я зайшов до кімнати, тримаючи автомат напового. Натиснув ліхтарик, і в смузі електричного саяйва завмерла біля столу злякана мати...»
- Д** «Тато ж... він якось і не старів, однаковий зостався і в двадцять, і в тридцять годочків... сокіл був ставний такий, смуглий, очі так і печуть, чорнючі!»

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

22. Визначте цитату, яка є характеристикою кожного з персонажів.

Персонаж

- 1 Северин Наливайко
- 2 Іван Брюховецький
- 3 Максим Беркут
- 4 Максим Гудзь

Цитата

- А** «Усюди вмів зробити лад і порядок. Чи то між своїми товаришами тухольцями, чи між боярами, чи між їх слугами... усюди був однаковий, спокійний, свободний в рухах і словах, мов рівний серед рівних».
- Б** «Іде збоку чоловік середнього росту й віку, а за їм і по боках його ціла юрба усякого люду — і запорожці, і городове козацтво, і мішане, і прості мужики-гречкосії».
- В** «Був молодий і гарний був на вроду. І жив, і вмер, як личить козаку. За те, що він боровся за свободу, його спалили в мідному бичу».
- Г** «Високого зросту, станкий, бравий, широкоплечий, як із заліза збитий, а до того ще меткий, як заєць, співун-реготун...»
- Д** «Козачий син, сирота. Після смерті батька та матері громада оддала сироту далекій родичці — вдові Вовчисі; а як піднявся хлопець на ноги, то дід узяв його до себе в поміч коло отари».

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

23. Поедняйте місце події твору з епізодом.

Місце подій

- 1 річка Оскіл на Харківщині
- 2 річка Черемош у Карпатах
- 3 річка Стрий на Тухольщині
- 4 річка Йордан у Палестині

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Епізод

- А міф про Прометея
- Б казка про Оріона
- В легенда про Сторожа
- Г історія про Арідника
- Д розповідь про Сома

24. Поедняйте ім'я письменника з висловлюванням про його творчість.

Письменник

- 1 Панько Куліш
- 2 Іван Левицький
- 3 Панас Рудченко
- 4 Іван Франко

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Висловлювання

- А «Талановитий поет, перекладач, актор, один із засновників Української Центральної ради, став відомим символістом, чия "Осанна!" досі бринить у повітрі».
- Б «Свою літературну працю він приховував навіть від батька-священника, хоча на той час його соціально-побутова повість уже буда відома по всій Україні».
- В «Син сільського коваля, завдяки гострому розумові він залишив нам неоціненний спадок, пройшовши в художніх творах шлях від революційного реалізму до неоромантизму».
- Г «Завдяки цьому активному письменникові виявилось, що писати про історію в прозі, та ще й українською, можливо! Хтось же мусив почати».
- Д «Життя цього письменника могло стати сюжетом для роману, у якому головний персонаж удень грає роль дійсного статського радника, а ввечері — автора заборонених творів».

Частина 2

УКРАЇНСЬКА МОВА

Виконуючи завдання 25–63, позначайте свої відповіді в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення бланка А!

Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

Завдання 25–38 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в бланку А згідно з інструкцією.

25. Однаковий звук позначають букви, підкреслені в окремих словах речення

- А** Так засвідчено в історичних документальних джерелах.
- Б** Щоб стати освіченою людиною, треба вивчати своє минуле.
- В** Щастя — це коли ти так натхненно смієшся й тихо шепочеш.
- Г** Наш відпочинок позаторік став короттшим через коронавірус.

26. Прочитайте речення (цифра позначає наступне слово).

На (1)фаховому засіданні було ухвалено (2)одинадцять (3)нових проєктів в (4)індустрії виробництва (5)тисового й (6)крицевого матеріалу. Домовилися надрукувати тридцять (7)довідників, які будуть (8)наскрізно описувати процеси в (9)сільськогосподарській (10)царині.

НЕПРАВИЛЬНО підкреслено букви на позначення наголошених голосних у всіх словах, позначених цифрами

- А** 1, 5, 6, 8
- Б** 2, 6, 7, 9
- В** 1, 4, 5, 6
- Г** 3, 6, 7, 10

27. НЕ потрібна жодна буква на місці пропуску в усіх словах рядка

- А** ус..ний, наміс..ник, аген..ство
- Б** об'їз..ний, капос..ний, рідкіс..ний
- В** ненавис..ний, почес..ний, невіс..ці
- Г** контрас..ний, дириген..ський, ціліс..ний

28. Літеру *и* треба писати в усіх словах рядка

- А** пр..тихлий, пр..жовклий, пр..бережний
- Б** пр..стольний, пр..шерхлий, пр..старілий
- В** пр..чеплений, пр..зирливий, пр..казувати
- Г** пр..грітий, пр..дбаний, пр..низький

29. Подвоєння букв *є* в усіх словах рядка

- А** натхнен..ий, божествен..ий, страшен..ий
- Б** одухотворен..ий, здоровен..ий, буквен..ий
- В** незбагнен..ий, прикордон..ий, учен..ий
- Г** напівсон..ий, жадан..ий, настін..ий

30. М'який знак на місці пропуску треба писати в усіх словах рядка

- А** близ..кий, ковз..кий, різ..кий
- Б** сопіл..ці, дитин..ці, дон..ці
- В** сяд..те, стан..те, вір..те
- Г** він..етка, павіл..йон, медал..йон

31. Прочитайте уривок (цифра позначає контрольне місце).

Південно(1)західний вітер сьогодні досягне 20 км/год (це жовто(2)гаряча, небезпечна, позначка на оцінній шкалі), за північно(3)українськими регіонами буде встановлено посилений відео(4)нагляд.

Дефіс треба ставити на місці цифри

- А** 1
- Б** 2
- В** 3
- Г** 4

32. НЕМАЄ орфографічних помилок у реченні

- А** Ще незбудований торгівельний центр спровокував акції протесту.
- Б** Незакінчений вчасно об'єкт потребував доопрацювання.
- В** Не варто не дооцінювати значення слів вічливості під час комунікації.
- Г** Усі працювали не покладаючи рук, аби вчасно здати довгожданий об'єкт.

33. Спільнокореневим до слова екзотичний є

- А** екземпляр
- Б** екзотика
- В** екзамен
- Г** екзоскелет

Завдання 34–38 стосуються речення з пронумерованими пропусками. Відновіть початковий зміст цього речення, добираючи для кожного з пропусків 34–38 правильний варіант з-поміж запропонованих у відповідних за номерами завданнях.

Під час проходження (34)_____ огляду пацієнтам треба стати на весь зріст. Щоб визначити (35)_____ повітря в легенях, треба використати спеціальний пристрій — спірометр. Медичний персонал, який робить заміри, повинен (36)_____ навички використання цього пристрою. Обов'язковим елементом огляду є перевірка (37)_____ чутливості. Для цього лікар і пацієнт мають стати навпроти (38)_____.

- 34. А** лікарського
  - Б** лікарняного
  - В** лікувального
  - Г** лікуючого
- 35. А** обсяг
  - Б** об'єм
  - В** розмір
  - Г** величину